

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 5.3.2014.
COM(2014) 117 final

2014/0064 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko Portugālei atļauj piemērot samazinātu akcīzes nodokļa likmi vietējā ražojuma un patēriņa rumam un liķieriem Madeiras autonomajā apgabalā un vietējā ražojuma un patēriņa liķieriem un degvīniem Azoru salu autonomajā apgabalā

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Saskaņā ar Padomes 2009. gada 10. novembra Lēmumu 2009/831/EK¹, kas tika pieņemts, pamatojoties uz EK Līguma 299. panta 2. punktu, Portugālei tika atļauts līdz 2013. gada 31. decembrim piemērot samazinātu akcīzes nodokļa likmi vietējā ražojuma un patēriņa rumam un liķieriem Madeiras autonomajā apgabalā un vietējā ražojuma un patēriņa liķieriem un degvīniem Azoru salu autonomajā apgabalā. Minētā lēmuma 2. pantā minētā atkāpe attiecas tikai uz konkrētiem produktiem. Portugāle var piemērot minētajiem produktiem akcīzes nodokļa likmi, kas ir zemāka par pilno likmi spirtam, kura noteikta Padomes Direktīvas 92/84/EEK² 3. pantā, un zemāka par minimālo akcīzes nodokļa likmi spirtam, kas noteikta ar minēto direktīvu, bet kas nav vairāk kā par 75 % zemāka nekā valsts akcīzes nodokļa pamatlikme spirtam dalībvalstīs.

Lēmumā 2009/831/EK ir norādīti iemesli īpašo pasākumu noteikšanai, kuru vidū ir tas, ka lauku saimniecības ir mazas, sadrumstalotas un ar zemu mehanizācijas pakāpi. Turklāt salīdzinājumā ar jau gatava produkta transportēšanu papildu izmaksas rada atsevišķu izejvielu un iepakojanas materiālu, kurus neražo uz vietas, nogādāšana uz salām. Tāpēc minētajos attālākajos salu reģionos iekārtu transports un uzstādīšana sadārdzina izmaksas vēl vairāk. Visbeidzot, attiecīgajiem ražotājiem ir arī papildu izmaksas (piemēram, paaugstinātas darbaspēka un enerģijas izmaksas), kuras parasti sedz vietējās tautsaimniecības.

Samazinājums par 75 % nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai izlīdzinātu papildu izmaksas, kuras uzņēmējiem Madeirā un Azoru salās, LESD 349. pantā minētajos tālākajos reģionos, rodas īpašo faktoru dēļ.

Nodokļu atvieglojumi ir tikai tik lieli, cik nepieciešams, lai izlīdzinātu papildu izmaksas, un attiecīgais produkcijas apjoms ir neliels, tāpēc pasākums neapdraud Kopienas tiesiskā regulējuma vienotību un saskaņību. Turklāt nodokļu atvieglojumi nepārsniedz patēriņu attiecīgajos reģionos.

Portugāles iestādes lūdza atļaut piemērot samazinātu akcīzes nodokļa likmi vietējā ražojuma un patēriņa rumam un liķieriem Madeiras autonomajā apgabalā un vietējā ražojuma un patēriņa liķieriem un degvīniem Azoru salu autonomajā apgabalā līdz 2020. gada 31. decembrim. Šāds atjauninājums ir jāapstiprina gan ar Padomes lēmumu, kas paredzēts LESD 349. pantā, gan ar Komisijas lēmumu par valsts atbalstu. Padomes lēmums, kas paredzēts LESD 349. pantā, neskar Komisijas lēmumu par šā pasākuma pagarināšanu saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem.

2. ATKĀPES PROPORCIONALITĀTE

Saskaņā ar LESD 110. pantu dalībvalstis citu dalībvalstu ražojumiem tieši vai netieši neuzliek iekšējos nodokļus, kas lielāki par tiem, kas tieši vai netieši uzlikti līdzīgiem vietējiem ražojumiem. Dalībvalstis turklāt neuzliek citu dalībvalstu ražojumiem tādus iekšējos nodokļus, kas netieši aizsargā citus ražojumus.

¹ Padomes 2009. gada 10. novembra Lēmums 2009/831/EK, ar ko Portugālei atļauj piemērot samazinātu akcīzes nodokļa likmi vietējā ražojuma un patēriņa rumam un liķieriem Madeiras autonomajā apgabalā un vietējā ražojuma un patēriņa liķieriem un degvīniem Azoru salu autonomajā apgabalā (OV L 297, 13.11.2009., 9. lpp.).

² Padomes 1992. gada 19. oktobra Direktīva 92/84/EEK par spirta un alkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa likmju saskaņošanu (OV L 316, 31.10.1992., 29. lpp.).

Tomēr, pamatojoties uz LESD 349. pantu, Padome var atļaut dalībvalstīm, kam ir tālākie reģioni, atkāpties no LESD 110. panta noteikumiem, lai ņemtu vērā šādu reģionu strukturālo sociālo un ekonomisko situāciju, ko papildina citi faktori, kas būtiski kavē to attīstību. Šāda atkāpe nedrīkst apdraudēt Savienības tiesiskā regulējuma integritāti un saskanīgumu, tostarp iekšējā tirgus un kopīgo politiku, piemēram, kopīgo nodokļu politiku, kas balstās uz LESD 113. pantu. Līdz ar to šādām atkāpēm jābūt proporcionālām, t.i., tās nedrīkst pārsniegt to, kas ir vajadzīgs, lai risinātu negatīvus pamatnosacījumus, kas kavē šo reģionu ekonomikas attīstību, un nedrīkst pārmērīgi kropļot konkurenci vienotajā tirgū. Tā rezultātā ikviena atkāpe no LESD 110. panta būtu jāierobežo, lai pilnībā vai daļēji kompensētu izmaksu neizdevīgumu, ar ko saskaras ražotāji šajos reģionos.

Ziņojumi, ko Portugāle iesniedza saskaņā ar Padomes Lēmuma 2009/831/EK 4. pantu, iekļauj arī papildu izmaksu un akcīzes nodokļa samazinājumu aprēķinu 2011. gadam —

Madeira

- Liķieri (70 cl tilpuma pudele, spirta tilpumkoncentrācija 20 tilp. %)
Papildu izdevumi: 1,21 EUR
Akcīzes nodokļa samazinājums: 1,06 EUR
- Rums (70 cl tilpuma pudele, spirta tilpumkoncentrācija 40 tilp. %)
Papildu izdevumi: 2,20 EUR
Akcīzes nodokļa samazinājums: 2,12 EUR

Azoru salas

- Liķieri (70 cl tilpuma pudele, spirta tilpumkoncentrācija 20 tilp. %)
Papildu izdevumi: 1,17 EUR
Akcīzes nodokļa samazinājums: 1,08 EUR
- Degvīni (100 cl pudele, spirta tilpumkoncentrācija 40 tilp. %)
Papildu izdevumi: 3,31 EUR
Akcīzes nodokļa samazinājums: 3,09 EUR

Avots: Ziņojumi, kas minēti Padomes Lēmuma 2009/831/EK 4. pantā

Būtu jānorāda, ka, aprēķinot iepriekš minētās papildu izmaksas, nebija iekļauti daži faktori, ko izrādījies grūti noteikt skaitliski. Tomēr ir iespējams apstiprināt, ka akcīzes nodokļa pamatlīkmes samazinājums par 75 % nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai izlīdzinātu papildu izmaksas, kuras uzņēmējiem Madeirā un Azoru salās kā tālākajos reģionos rodas īpašo faktoru dēļ.

Ziņojumi ietver arī datus par šo produktu tirgus daļu vietējos tirgos laikposmā no 2004. līdz 2010. gadam:

Madeira – rums un liķieri kopā (pēc spirta tilpumkoncentrācijas)							
Gads	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vietējās produkcijas daļa	15,86 %	20,19 %	23,03 %	20,33 %	26,91 %	30,76 %	33,89 %

Azoru salas – liķieri (pēc spirta tilpumkoncentrācijas)							
Gads	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vietējās produkcijas daļa	56,43 %	50,60 %	49,70 %	46,73 %	39,19 %	45,28 %	48,57 %

Azoru salas – degvīni (pēc spirta tilpumkoncentrācijas)							
Gads	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vietējās produkcijas daļa	47,99 %	41,62 %	42,51 %	33,53 %	23,19 %	34,28 %	31,74 %

Avots: Pašu aprēķins, kur izmantoti datus no ziņojumiem, kas minēti Padomes Lēmuma 2009/831/EK 4. pantā

Tabula apstiprina samazinājuma tendenci attiecībā uz liķieru un degvīnu vietējās ražošanas daļu Azoru salās un pieaugumu Madeirā attiecībā uz rumu un liķieriem. Tomēr attiecībā uz Madeiru būtu jāņem vērā ļoti mazā vietējās ražošanas daļa 2004. gadā.

Vietējās produkcijas tirgus daļu attīstība liecina, ka pašreizējā samazinātā akcīzes nodokļa likme ir līdzsvarota un nav radījusi konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū.

Vietējā rūpniecībā ir nodarbināti 134 darba ņēmēji Madeirā un 90 darba ņēmēji Azoru salās. Madeirā cukurniedru un augļu audzēšanā un pārstrādē darbojas aptuveni 1000 lauku saimniecību, kuras pieder ģimenēm.

Jaunas atļaujas piešķiršanu Portugālei piemērot samazinātu akcīzes nodokļa likmi Madeiras autonomajā apgabalā vietējā ražojuma un patēriņa rumam un liķieriem un Azoru salu autonomajā apgabalā vietējā ražojuma un patēriņa liķieriem un degvīniem ir attaisnojama, lai novērstu minēto tālāko reģionu attīstības apdraudējumu, un tā nekropļo konkurenci iekšējā tirgū.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Ierosinātais lēmums atļauj Portugālei Madeiras autonomajā apgabalā vietējā ražojuma un patēriņa rumam un liķieriem un Azoru salu autonomajā apgabalā vietējā ražojuma un patēriņa liķieriem un degvīniem no 2014. gada 1. jūlija līdz 2020. gada 31. decembrim piemērot samazinātu akcīzes nodokļa likmi, kas var būt zemāka par minimālo akcīzes nodokļa likmi, kuru nosaka Direktīva 92/84/EEK, bet kas nevar būt vairāk kā par 75 % zemāka nekā valsts akcīzes nodokļa pamatlikme spirtam dalībvalstīs.

Portugāles iestādēm būs jānosūta termiņa vidusposma ziņojums Komisijai līdz 2017. gada 30. septembrim, lai novērtētu, vai iemesli, kas pamato nodokļu atvieglojumu piešķiršanu, vēl joprojām ir spēkā un vai Portugāles piešķirtās fiskālās priekšrocības ir proporcionālas.

Juridiskais pamats

LESD 349. pants.

Subsidiaritātes princips

Vienīgi Padomei ir pilnvaras, pamatojoties uz LESD 349. pantu, pieņemt īpašus pasākumus par labu tālākajiem reģioniem, pielāgojot līgumu, tostarp kopējo politikas virzienu, piemērošanu šiem reģioniem, ņemot vērā pastāvīgus nelabvēlīgus faktorus, kas ietekmē tālāko reģionu ekonomikas un sociālo situāciju.

Tādējādi priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam.

Proporcionalitātes princips

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Nodokļu atvieglojumi ir tikai tik lieli, cik nepieciešams, lai izlīdzinātu papildu izmaksas.

Juridisko instrumentu izvēle

Ierosinātais juridiskais instruments: Padomes Lēmums

Citi instrumenti nebūtu piemēroti šāda iemesla dēļ:

Atkāpes, ko piešķir saskaņā ar LESD 349. pantu, ir ietvertas Padomes lēmumos.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Eiropas Savienības budžetu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko Portugālei atļauj piemērot samazinātu akcīzes nodokļa likmi vietējā ražojuma un patēriņa rumam un liķieriem Madeiras autonomajā apgabalā un vietējā ražojuma un patēriņa liķieriem un degvīniem Azoru salu autonomajā apgabalā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 349. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu³,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Ar Padomes 2009. gada 10. novembra Lēmumu 2009/831/EK, kas pieņemts, pamatojoties uz EK līguma 299. panta 2. punktu (tagad LESD 349. pants) Portugālei tika atļauts Madeiras autonomajā apgabalā vietējā ražojuma un patēriņa rumam un liķieriem un Azoru salu autonomajā apgabalā vietējā ražojuma un patēriņa liķieriem un degvīniem piemērot samazinātu akcīzes nodokļa likmi, kas var būt zemāka par minimālo akcīzes nodokļa likmi, kuru nosaka Direktīva 92/84/EEK, bet kas nevar būt vairāk kā par 75 % zemāka nekā valsts akcīzes nodokļa pamatlikme spirtam dalībvalstīs.
- (2) 2013. gada 30. jūlijā Portugāles iestādes lūdza Komisiju iesniegt priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko pagarina Padomes Lēmuma 2009/831/EK piemērošanu ar tādiem pašiem nosacījumiem līdz 2020. gada 31. decembrim. Šis lūgums tika grozīts 2013. gada 19. novembrī, kad Portugāle lūdza pagarināt Padomes Lēmuma 2009/831/EK termiņu par 6 mēnešiem – līdz 2014. gada 30. jūnijam, lai tas sakristu ar spēkā esošajām reģionālā atbalsta pamatnostādņēm, kam vēlāk sekotu jauns termiņa pagarinājums, kas attiektos uz laikposmu no 2014. gada 1. jūlija līdz 2020. gada 31. decembrim.
- (3) Jaunās atļaujas piešķiršana ir pamatota, jo ir nepieciešams novērst minēto tālāko reģionu attīstības apdraudējumu. Šajos reģionos tirgus saskaras ar eksporta grūtībām, tāpēc tie ir vienīgie noieta tirgi, kuros ir iespējams pārdot minētos produktus.
- (4) Lauksaimnieciskas izcelsmes izejvielas Azoru salu autonomajā apgabalā un Madeiras autonomajā apgabalā ir dārgākas nekā parastos ražošanas apstākļos iegūtās izejvielas, jo lauku saimniecības ir mazākas, sadrumstalotas un ar zemāku mehanizācijas pakāpi. Turklāt Madeiras gadījumā sarežģīta reljefa, klimata, augsnes un amatnieciskās ražošanas dēļ cukurniedru pārstrādes rezultāts ir sliktāks nekā citos tālākajos reģionos.

³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

Salīdzinājumā ar jau gatava produkta transportēšanu papildu izmaksas rada atsevišķu izejvielu un iepakojšanas materiālu, kurus neražo uz vietas, nogādāšana uz salām. Azoru salu gadījumā nošķirtībai ir vēl citas sekas, jo salas ir izklaidus. Minētajos tālākajos un salu reģionos iekārtu transports un uzstādīšana sadārdzina izmaksas vēl vairāk. Tās sadārdzina arī nepieciešamie braucieni un sūtījumi uz kontinentu. Papildu izmaksas ir nepieciešamas galaproduktu glabāšanai, jo vietējais tirgus tos nepatērē uzreiz, bet gan visa gada laikā. Reģionālais tirgus ir mazs, tādēļ vienas vienības pašizmaksa sadārdzinās dažādos veidos jo īpaši tāpēc, ka attiecība starp nemainīgajām izmaksām un saražoto daudzumu nav labvēlīga ne attiecībā uz iekārtām, ne izmaksām, kas nepieciešamas vides aizsardzības noteikumu pildīšanai. Turklāt ruma ražotājiem Madeirā ir jāapstrādā cukurniedru pārstrādē radušies atkritumi, turpretī ražotāji citos reģionos minētos blakusproduktus var pārstrādāt. Visbeidzot, attiecīgajiem ražotājiem ir arī papildu izmaksas (piemēram, paaugstinātas darbaspēka un enerģijas izmaksas), kuras parasti sedz vietējās tautsaimniecības.

- (5) Precīzi aprēķini, kas sniegti Lēmuma 2009/831/EK 4. pantā minētajos ziņojumos, apstiprina, ka par 75 % samazināta akcīzes nodokļa likme pilnībā nekompensē nelabvēlīgos konkurences apstākļus, ar ko saskaras destilētu alkoholisko dzērienu ražotāji Madeirā un Azoru salās un kas izriet no lielākām ražošanas un tirdzniecības izmaksām. Tāpēc akcīzes nodokļa likmes samazinājumam būtu jāpaliek atļautam pieprasītajā līmenī.
- (6) Rūpīga situācijas izpēte liecina, ka ir nepieciešams apmierināt Portugāles lūgumu, lai nodrošinātu to, ka attiecīgajos tālākajos reģionos tiek saglabāta spirta ražošana.
- (7) Nodokļu atvieglojumi nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai izlīdzinātu papildu izmaksas, un, ņemot vērā to, ka attiecīgais produkcijas apjoms ir neliels un nodokļu atvieglojumi nepārsniedz patēriņu attiecīgajos reģionos, tāpēc pasākums neapdraud Kopienas tiesiskā regulējuma vienotību un saskanību.
- (8) Būtu jāprasa iesniegt starpposma ziņojumu, lai Komisija varētu novērtēt, vai tiek ievēroti nosacījumi, ar kuriem ir pamatota šādas atkāpes piešķiršana.
- (9) Šis lēmums neskar iespējamo LESD 107. un 108. panta piemērošanu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Atkāpjoties no Līguma 110. panta, ar šo Portugālei atļauj vietējā ražojuma un patēriņa rumam un liķieriem Madeiras autonomajā apgabalā un vietējā ražojuma un patēriņa liķieriem un degvīniem Azoru salu autonomajā reģionā piemērot akcīzes nodokļa likmi, kas ir zemāka par pilno likmi spirtam, kura noteikta Direktīvas 92/84/EEK 3. pantā.

2. pants

Atkāpes, kas minētas 1. pantā, atļauj:

1. Madeirā:

a) rumam, kas definēts II pielikuma 1. kategorijā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 15. janvāra Regulā (EK) Nr. 110/2008 par stipro alkoholisko dzērienu definīciju, aprakstu,

noformējumu, marķējumu un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību⁴, ar ģeogrāfiskās izcelsmes norādi "*Rum da Madeira*", kas iekļauta minētās regulas III pielikuma 1. kategorijā;

b) liķieriem un "*crème de*", kas definēti Regulas (EK) Nr. 110/2008 II pielikuma attiecīgi 32. un 33. kategorijā un kas ražoti no reģionālajiem augļiem vai augiem;

2. Azoru salās:

a) liķieriem un "*crème de*", kas definēti Regulas (EK) Nr. 110/2008 II pielikuma 32. un 33. kategorijā un kas ražoti no reģionālajiem augļiem vai izejvielām;

b) degvīniem, kuri ražoti no vīna vai vīnogu izspaidām, kam ir Regulas (EK) Nr. 110/2008 II pielikuma 4. un 6. kategorijā noteiktās īpašības un kvalitāte.

3. pants

Samazinātā akcīzes nodokļa likme, kas piemērojama 1. pantā minētajiem produktiem, var būt zemāka par Direktīvā 92/84/EEK noteikto minimālo akcīzes nodokļa likmi spirtam, bet var būt, augstākais, par 75 % zemāka nekā valsts akcīzes nodokļa pamatlikme spirtam.

4. pants

Portugāle vēlākais 2017. gada 30. septembrī nosūta Komisijai ziņojumu par stāvokli, lai Komisija varētu novērtēt, vai vēl pastāv iemesli piešķirt samazināto likmi.

5. pants

Šo lēmumu piemēro no 2014. gada 1. jūlija līdz 2020. gada 31. decembrim.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Portugāles Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

⁴ OV L 39, 13.2.2008., 16. lpp.